

i Raadets Møde den 3. September d. A., i hvilket ogsaa deltog Repræsentanterne for de to Mandatstater New Zealand og Syd-Afrika foruden Mandatkommissionens Næstformand *van Rees*, rejste Hr. *Chamberlain* og Hr. *Briand* under Tilslutning af Japan (*Ischi*) og Belgien (*Vandervelde*) samt af New Zealands og Syd-Afrikas Repræsentanter en meget kraftig Kritik mod Mandatudvalget, fordi det formentlig havde, eller i hvert Fald stod i Begreb med at overskride sin Kompetence. Grunden til Raadets Kritik var, at Udvalget i sin Beretning til Raadet havde henstillet, om det ikke i visse Fald maatte indkalde og forhøre de Personer fra Mandatstaterne, der indsendte Klager, da der ikke sjældent blandt de mange indkomne Klager var nogle, som det var umuligt at trænge til Bunds i, uden at faa et personligt Møde med de klagende. Udvalget havde i sin Beretning fremhævet, at det kun skulde ske undtagelsesvis og meget sjældent, og at det paa ingen Maade derved vilde optræde som Domstol mellem Klagerne og Mandatstaterne. Endvidere havde Udvalget i sin Rapport henstillet at udvide det tidligere af Raadet billigede Spørgeskema.

Sir *Austen Chamberlain* udtalte i nævnte Raadmøde den 3. September, at Udvalget viste en vis Tendens til at udvide sin Myndighed, saaledes at det ikke bliver Mandatstaterne, men Mandatudvalget, der har den administrerende Myndighed. Hr. *Briand* udtalte, at Mandatudvalget ved at søge at faa udvidet sin Myndighed havde begaaet en alvorlig Uklogskab (une imprudence grave), og at den yderste Takt var nødvendig i Sager som disse. Næstformanden *van Rees* fastholdt, at Udvalget i ingen Henseende

havde overskredet den Kompetence, som Raadet udtrykkelig havde givet det, og skønt Raadets Kritik var ledsaget af mange Lovord over Udvalgets Arbejde, maatte han erklære, at denne Kritik gjorde Udvalgets Hverv næsten umuligt at udføre. Raadets og Mandatudvalgets indbyrdes Forhold drøftedes i 6. Udvalg.

Udvalget foreslog Forsamlingen en Resolution, der gik ud paa at takke Mandatudvalget for dets Arbejde og den Iver, med hvilken det opfyldte sin vanskelige Mission. Denne Resolution vedtoges af Forsamlingen (se nedenfor Bilag 1. VI. 1.)

#### *Ratifikation af mellemfolkelige Aftaler.*

Af 6. Udvalg behandledes endvidere en Henstilling til Forbundets Medlemmer om at udvise større Iver, end det hidtil havde været Tilfældet med at ratificere de under Forbundets Auspicer vedtagne mellemfolkelige Aftaler. Det har endvidere vist sig, at talrige saadanne Konventioner henstaar paa Papiret eller dog først meget sent er traadt i Kraft, fordi det dertil fornødne Antal Ratifikationer ikke har foreligget. Forsamlingen besluttede dels at udtale en almindelig Henstilling til Forbundets Medlemmer, dels at anmode Raadet om at træffe visse praktiske Foranstaltninger i dette Øjemed (se nedenfor Bilag 1. VI. 3.)

Som Bilag til denne Beretning er endvidere føjet den af Magterne i Locarno afgivne Erklæring angaaende Forstaaelsen af Forbundspagtens Art. 16 (se nedenfor Bilag 2) samt en Redegørelse for det af Folkeforbundets Hygiejneorganisation udførte Arbejde (se nedenfor Bilag 3.)